



ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7
tel.: 234 665 111, fax: 234 665 444
posta@uouu.cz, www.uouu.cz



Čj. UOOU-01886/21-24
Praha 30. srpna 2022


Protokol o kontrole


Kontrolní orgán:


Úřad pro ochranu osobních údajů, se sídlem Pplk. Sochora 27, 170 00 Praha 7 (dále jen „Úřad“).

Pravomoc kontrolního orgánu k výkonu kontroly vyplývá z čl. 58 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů) ve spojení s § 50 odst. 1 a § 54 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů.

Kontrolující:

Ing. Helena Žemličková – pověřená zaměstnankyně Úřadu, č. služebního průkazu: , jako vedoucí kontrolní skupiny, na základě pověření ke kontrole ze dne 30. července 2021,



Mgr. Richard Havránek – pověřený zaměstnanec Úřadu, odborný rada v oddělení kontroly veřejného sektoru, osobní č.: , člen kontrolní skupiny, na základě pověření ke kontrole ze dne 30. července 2021,

Ing. Mgr. Petr Hrubý – pověřený zaměstnanec Úřadu, vrchní rada v oddělení kontroly veřejného sektoru, osobní č.: , člen kontrolní skupiny, na základě pověření ke kontrole ze dne 30. července 2021, účasten na kontrole do 1. prosince 2021,

(dále jen „kontrolující“).

Kontrolovaná osoba:

 univerzita,   

(dále jen „kontrolovaná osoba“ nebo  univerzita“ či 

Předmět kontroly:

Předmětem kontroly je dodržování povinností stanovených nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), a zákonem č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, v souvislosti s pořizováním nahrávek přednášek, seminářů a online zkoušení s následným uložením těchto nahrávek a zveřejněním videozáznamů přednášek a seminářů v informačním systému [redacted] univerzity.

První kontrolní úkon:

Kontrola byla zahájena doručením oznámení o zahájení kontroly, čj. UOOU-01886/21-9, dne 25. srpna 2021, prostřednictvím datové schránky. Přílohou oznámení o zahájení kontroly bylo pověření ke kontrole, čj. UOOU-01886/21-6, ze dne 30. července 2021.

Poslední kontrolní úkon:

Posledním úkonem bylo zařazení dokumentace do spisu, úředním záznamem, čj. UOOU-01886/21-23, dne 29. srpna 2022.

I. Přehled podkladů:

Protokol o kontrole se opírá o následující podklady a dokumenty, které byly pořízeny před zahájením kontroly a v jejím průběhu, popř. o dokumenty a skutečnosti, které jsou kontrolnímu orgánu známy z jeho úřední činnosti:

1. Stížnost doručená Úřadu dne [redacted], zaevidována pod čj. UOOU-01886/21-1, počet listů: 7, přílohy:
 - 1.1. Rozhodnutí děkana Právnické fakulty [redacted] univerzity ze dne [redacted], počet listů: 3;
 - 1.2. Dopis adresovaný pověřenkyni pro ochranu osobních údajů [redacted] univerzity [redacted], počet listů: 3;
 - 1.3. Studijní a zkušební řád [redacted] univerzity ze dne [redacted], počet listů: 16;
 - 1.4. E-mailová korespondence mezi stěžovatelkou a garantkou studijního předmětu, počet listů: 2;
 - 1.5. Metodický list Studijního odboru Rektorátu [redacted] univerzity [redacted] – Organizace výuky v jarním semestru 2021, počet listů: 2;
 - 1.6. Metodický list Studijního odboru Rektorátu [redacted] univerzity [redacted] – Organizace výuky v podzimním semestru 2020, počet listů: 1;
 - 1.7. Odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí děkana Právnické fakulty [redacted] univerzity, ze [redacted], počet listů: 6;
 - 1.8. Pokyn Právnické fakulty [redacted] univerzity [redacted] – K zajištění výuky v podzimním semestru akademického roku 2020/2021, počet listů: 2;

- 1.9. Pokyn Právnické fakulty [REDACTED] univerzity [REDACTED] – K zajištění distanční výuky, počet listů: 2;
- 1.10. Printscreeny výuky v MS Teams, počet listů: 1;
- 1.11. Zápis ze schůze katedry občanského práva Právnické fakulty [REDACTED] univerzity, konané [REDACTED], počet listů: 1;
2. Vyjádření kontrolované osoby ze dne 14. června 2021, zaevidováno pod čj. UOOU-01886/21-5, počet listů: 2, přílohy:
 - 2.1. Metodický list Studijního odboru Rektorátu [REDACTED] univerzity [REDACTED] – Organizace výuky v jarním semestru 2021, počet listů: 2;
 - 2.2. Metodický list Studijního odboru Rektorátu [REDACTED] univerzity [REDACTED] – Metodika distančního zkoušení a ukončení předmětů, počet listů: 2;
 - 2.3. Informace o činnostech zpracování osobních údajů, počet listů: 1;
 - 2.4. Odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí děkana Právnické fakulty [REDACTED] univerzity, [REDACTED], počet listů: 6;
 - 2.5. Dopis rektora [REDACTED] univerzity [REDACTED], adresovaný stěžovateli (vyřízení stížnosti), počet listů: 2;
 - 2.6. Dopis adresovaný pověřenkyni pro ochranu osobních údajů [REDACTED] univerzity [REDACTED], počet listů: 3;
 - 2.7. Dopis děkana Právnické fakulty [REDACTED] univerzity [REDACTED], adresovaný stěžovateli, počet listů: 3;
3. Pověření ke kontrole ze dne 30. července 2021, čj. UOOU-01886/21-6, počet listů: 1;
4. Doplnění stížnosti doručené Úřadu [REDACTED], zaevidováno pod čj. UOOU-01886/21-8, počet listů včetně příloh: 2;
5. Oznámení o zahájení kontroly ze dne 25. srpna 2021, čj. UOOU-01886/21-9, počet listů včetně příloh: 3;
6. Protokol z ústního jednání a místního šetření, čj. UOOU-01886/21-11, ze dne 9. září 2021, počet listů: 8, přílohy:
 - 6.1. Pověření k zastupování [REDACTED] univerzity [REDACTED], počet listů: 1;
 - 6.2. Ukázka výpisu logů z Informačního systému [REDACTED] univerzity ze dne 9. září 2021, počet listů: 1;
 - 6.3. Dopis vedoucí Kontrolního odboru [REDACTED], adresovaný stěžovateli, počet listů: 1;
 - 6.4. Dopis děkana Právnické fakulty [REDACTED] univerzity [REDACTED], adresovaný vedoucí kontrolního odboru [REDACTED], počet listů: 3;
 - 6.5. Informace ke zkoušce – printscreen obrazovky, počet listů: 1;
7. Doplnění stížnosti doručené Úřadu [REDACTED], zaevidováno pod čj. UOOU-01886/21-13, počet listů: 1;
8. Doplnění stížnosti doručené Úřadu [REDACTED], zaevidováno pod čj. UOOU-01886/21-14, počet listů včetně příloh: 3;
9. Vyjádření kontrolované osoby [REDACTED], zaevidováno pod čj. UOOU-01886/21-21, počet listů: 1, přílohy:
 - 9.1. Pokyn Právnické fakulty [REDACTED] univerzity [REDACTED] – K zajištění výuky v podzimním semestru akademického roku 2021/2022, počet listů: 2;
 - 9.2. Interaktivní osnova – program přednášek, počet listů: 1;
10. Úřední záznam o zařazení dokumentace do spisu, čj. UOOU-01886/21-23, počet listů: 1, přílohy:
 - 10.1. Stanovisko Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství k využívání online výukových metod, počet listů: 1;

- 10.2. Metodický pokyn Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství k využívání nástrojů distančního vzdělávání v prezenční a kombinované formě studia v akademickém roce 2020/2021, počet listů: 1.

V rámci kontroly je posuzováno výhradně zpracování osobních údajů v rozsahu stanoveném v předmětu kontroly a, ledaže je níže uvedeno jinak, v čase provedení kontroly. Z výše uvedených podkladů jsou pro kontrolní zjištění v protokolu o kontrole výslovně vyhodnoceny pouze ty podklady, případně jejich části, v nichž jsou uvedeny relevantní informace.

II. Důvod kontroly:

Kontrola byla zahájena na základě stížnosti doručené Úřadu [REDAKCE] (přehled podkladů č. 1), která byla následně ze strany stěžovatelky doplněna [REDAKCE], [REDAKCE] (přehled podkladů č. 4, 7 a 8). S ohledem na skutečnost, že stížnost ve věci pořizování a dalšího zpracování audiovizuálních záznamů přednášek, seminářů a online zkoušení směřovala konkrétně proti postupu Právnické fakulty [REDAKCE] univerzity (dále také jen „právnická fakulta“), byla na tuto fakultu kontrola blíže zaměřena, jak vyplývá z příslušných kontrolních zjištění. Rozhodnutí o realizaci kontroly bylo založeno též na základě podkladů shromážděných v rámci úkonů předcházejících kontrole ve smyslu § 3 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) (přehled podkladů č. 2).

III. Kontrolní zjištění:

[REDAKCE] univerzita [REDAKCE] byla zřízena zákonem [REDAKCE] a je veřejnou vysokou školou ve smyslu zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách) (dále jen „zákon o vysokých školách“). S ohledem na nutné zajištění výuky v období pandemie COVID-19 došlo ve vztahu k vysokým školám ke změnám v právní úpravě. Dne 24. dubna 2020 nabyl účinnosti zákon č. 188/2020 Sb., o zvláštních pravidlech pro vzdělávání a rozhodování na vysokých školách v roce 2020 a o posuzování doby studia pro účely dalších zákonů, upravující pravidla pro působení vysokých škol v roce 2020. Na základě vývoje pandemie v druhé polovině roku 2020 byl přijat zákon č. 495/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „novela zákona o vysokých školách“), účinný od 1. ledna 2021. Novela zákona o vysokých školách upravuje pravidla pro vzdělávání na vysokých školách v případě vyhlášení krizového opatření podle krizového zákona nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, které by dopadaly i na fungování vysokých škol. Nové ustanovení začleněné do zákona o vysokých školách umožnilo vysokým školám mimo jiné využívat při výuce a zkouškách distanční formy výuky.

Kontrolní zjištění č. 1:

Kontrolující předně ověřovali, zda dochází k pořizování audiovizuálních záznamů a k dalšímu nakládání s nimi, a zaměřili se na postavení kontrolované osoby dle nařízení (EU) 2016/679.

V období mimořádné situace způsobené pandemií COVID-19 byly na [REDACTED] univerzitě upraveny metody vzdělávání, přičemž prezenční výuka včetně zkoušek byla na základě nové právní úpravy, jak je shora uvedeno, nahrazena výukou distanční. Metodickými listy Studijního odboru Rektorátu [REDACTED] univerzity [REDACTED] a [REDACTED] (dále jen „metodický list [REDACTED]“, přehled podkladů č. 1.6, a „metodický list [REDACTED]“, přehled podkladů č. 2.1) byly upraveny parametry a průběh výuky a zkoušek v podzimním semestru 2020 a v jarním semestru 2021 v souvislosti s pandemií COVID-19. Metodickým listem Studijního odboru Rektorátu [REDACTED] univerzity [REDACTED] (dále jen „metodický list [REDACTED]“, přehled podkladů č. 2.2) byla nastavena metodika distančního zkoušení a ukončení předmětů. Podmínky pro výuku probíhající v akademickém roce 2020/2021 ve všech studijních programech uskutečňovaných na právnické fakultě byly stanoveny obsahem Pokynu Právnické fakulty [REDACTED] univerzity [REDACTED] (dále jen „pokyn [REDACTED]“, přehled podkladů č. 1.8), a to k zajištění výuky v podzimním semestru akademického roku 2020/2021, a dále obsahem Pokynu Právnické fakulty [REDACTED] univerzity [REDACTED] (dále jen „pokyn [REDACTED]“, přehled podkladů č. 1.9.), a to k zajištění distanční výuky v jarním semestru akademického roku 2020/2021 (a též podzimním semestru akademického roku 2021/2022).

Z nastavené organizace výuky vyplynulo, že většina forem výuky měla být uskutečňována v distanční formě, online za použití digitálních technologií, a to synchronně (v reálném čase dle stanoveného rozvrhu pro prezenční výuku) nebo asynchronně (z předem pořízeného obrazového nebo zvukového záznamu s podporou výukových materiálů). Distanční formou mělo probíhat též zkoušení studentů, přičemž metodickým listem [REDACTED] bylo doporučeno nahrávky ústní zkoušky uchovávat (přehled podkladů č. 2.2).

Kontrolovaná osoba uvedla, že zpracování audiovizuálních záznamů výuky je nezbytné pro splnění její právní povinnosti vyplývající ze zákona o vysokých školách (k tomu blíže viz kontrolní zjištění č. 2). K tomu doplnila, cit.: *„Nemožnost konání prezenční výuky a zákaz osobní přítomnosti studentů ve výuce a zároveň nutnost zajistit kvalitní a efektivní vzdělávání byly [REDACTED] důvodem pro přijetí výjimečných opatření s cílem nediskriminovat kteréhokoli ze studentů při přístupu k výuce při zohlednění toho, že on-line nástroje použité k distanční výuce nemusí být všem studentům dostupné v reálném čase např. z důvodu výkonu uložené pracovní povinnosti či zapojení do dobrovolnických aktivit, a s respektem k velmi rozdílnému sociálnímu a technickému zázemí studentů.“* (přehled podkladů. č. 2).




Audiovizuální záznamy měly být většinou pořizovány v aplikaci (platformě) Microsoft Teams (dále jen „MS Teams“) a následně ukládány jako studijní materiály do Informačního systému [REDACTED] univerzity (dále také jen „IS [REDACTED]“). V rámci místního šetření (přehled podkladů č. 6) bylo potvrzeno, že k pořizování a uchování audiovizuálních záznamů dochází. Kontrolovaná osoba tak zpracovává osobní údaje a to, s ohledem na předmět kontroly, minimálně v rozsahu jejich shromáždění, uchování, uložení a zpřístupnění.



Kontrolující na základě výše uvedeného shrnují, že kontrolovaná osoba zpracovává ve smyslu čl. 4 bod 2 nařízení (EU) 2016/679 osobní údaje ve smyslu čl. 4 bod 1 nařízení (EU) 2016/679,


příčemž se ve vztahu k předmětnému zpracování nachází v postavení správce dle čl. 4 bodu 7 nařízení (EU) 2016/679.


Kontrolní zjištění č. 2:






Kontrolující dále posuzovali, zda je zpracování osobních údajů, jež je předmětem této kontroly, zákonné ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679, dle kterého musí správce osobních údajů pro dané zpracování vždy disponovat legitimním právním titulem, tedy zpracovávat osobní údaje pouze v případech taxativně vyjmenovaných v čl. 6 odst. 1 písm. a) až f) nařízení (EU) 2016/679. Kontrolující se v této souvislosti zaměřili na tři základní oblasti distančního způsobu výuky, a to na realizaci přednášek, seminářů a cvičení a zkoušení (vč. státních zkoušek). Vyhodnocení je provedeno pro stav po 1. lednu 2021.



Dle pokynu  (přehled podkladů č. 1.9) se měla přednáška uskutečňovat čtyřmi možnými způsoby, a to (1.) živým přenosem prostřednictvím IS  z konkrétních místností, (2.) živým přenosem přednášky prostřednictvím aplikace MS Teams, (3.) videozáznamem přednášky, který bude v IS  dostupný nejpozději v čase přednášky dle rozvrhu a zároveň v tomto případě vyučující zabezpečí v rozvrhovaném čase přednášky hromadnou konzultaci prostřednictvím MS Teams, nebo (4.) audiozáznamem přednášky spojeným s prezentací, přičemž tento bude dostupný prostřednictvím IS MU nejpozději v čase přednášky dle rozvrhu a v rozvrhovaném čase přednášky vyučující opět zabezpečí hromadnou konzultaci prostřednictvím MS Teams.


Pokynem  (přehled podkladů č. 1.9) bylo dále stanoveno, cit.: „*Vedoucí katedry, garant studijního programu nebo garant studijního předmětu může stanovit povinnost vyučujících studijního předmětu pořídit audiozáznam přednášky a zpřístupnit jej v Informačním systému.*“ Z uvedeného vyplývá, že konečné rozhodnutí nad tím, zda uskutečnit přednášku pouze živým přenosem (možnost 1. a 2.), bez záznamu, nemůže v některých případech vyučující učinit. Uvedené vyplývalo taktéž z metodického listu  (přehled podkladů č. 2.1), dle kterého je garant předmětu oprávněn rozhodnout o pořízení záznamu povinné i nepovinné výuky. Pokud rozhodne o pořízení záznamu, rozhodne také, jak bude se záznamem dále nakládáno a za jakých podmínek (použití jako studijní materiál pro studenty daného předmětu), kde a jak dlouho bude záznam uložen a kdo k němu bude mít přístup. Kontrolovaná osoba k tomuto doplnila (přehled podkladů č. 6), že rozhodnutí garanta se odvíjelo např. od náročnosti a významnosti daného předmětu či nemožnosti studentů připojit se v reálném čase výuky. Při rozhodnutí o nahrávání měla být dána vyučujícímu možnost nahrát buď přímo svou přednášku, a nebo jen komentovanou prezentaci (s možností použití filtru hlasu). S ohledem na shora citovaný text pak kontrolovaná osoba doplnila, že pokud by došlo k neshodě mezi garantem předmětu a vedoucím katedry, rozhodoval by o nutnosti pořízení nahrávky studijní proděkan ve spolupráci s garantem studijního programu a pokud by i mezi nimi došlo též k neshodě nebo by bylo více garantů studijního programu, záleželo by na rozhodnutí děkana. K takové neshodě však nedošlo (přehled podkladů č. 6).

Dle vyjádření kontrolované osoby (přehled podkladů č. 2) může vyučující odmítnout stanovenou povinnost pořizovat audiovizuální záznamy výuky a ukládat je jako studijní materiály do IS , a to z jakéhokoli důvodu nebo bez uvedení důvodu. Odmítnutí nemá být dle kontrolované osoby stiženo žádnou pracovní právní sankcí ani jiným postihem. V této

souvislosti je však nutno podotknout, že kontrolovaná osoba zároveň uvedla, že pokud vyučující povinností pořídit audiovizuální záznamy výuky a ukládat je jako studijní materiály do IS  odmítne, děkan nebo garant předmětu ustanoví jiného vyučujícího, kterému výuku předmětu přidělí. V rámci ústního jednání a místního šetření (přehled podkladů č. 6) kontrolovaná osoba potvrdila, že pokud daný vyučující nechtěl nahrávat, nebyl k tomu donucen a přednášel někdo jiný.

Kontrolovaná osoba dále uvedla (přehled podkladů č. 6), že v rámci přednášky je zaznamenán pouze vyučující, který sám rozhoduje o tom, kdy bude nahrávka z IS MU vymazána. Pokud by měla být nahrávka vymazána bezprostředně po uložení záznamu, musel by vyučující vložit do  MU adekvátní náhradu studijního materiálu. K automatickému výmazu na konci semestru nedochází a je na úvaze vyučujícího, jaké podklady zkopíruje do úložiště předmětu v novém semestru (k tomu však kontrolovaná osoba doplnila, že přednášku nelze „recyklovat“ a je možno nahrávku využít pouze jako podpůrný materiál, a to na základě stanoviska Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství). V IS  je několik úložišť a dle vyjádření kontrolované osoby není nastaveno jednotné pravidlo pro to, kde bude nahrávka uložena. Pro výukové materiály je však primárně určena komponenta E-learning (přehled podkladů č. 6). Metodickým listem  je stanoveno uložení do aplikace Online výuka, dle sdělení kontrolované osoby se jedná pouze o jiné označení komponenty E-learning v IS  (přehled podkladů č. 2.1 a 6). Pro jednotlivá úložiště platí různá nastavení, a to vč. nastavování přístupu. Přístupy ke studijním materiálům může nastavit vyučující (v komponentě E-learning pracuje s množinou studentů na úrovni konkrétního předmětu daného semestru, do kterého jsou studenti zapsáni), přístup lze nastavit pro každý studijní materiál zvlášť. Přístupy k audiovizuálním záznamům jsou v IS  logovány (přehled podkladů č. 6 a 6.2).

Pokyn  (přehled podkladů č. 1.9) dále stanovuje, že distanční forma výuky v seminářích a cvičeních je realizována prostřednictvím MS Teams v souladu s rozvrhem, přičemž v seminární výuce je dle tohoto pokynu nezbytné zajistit dostatečnou interaktivitu studentů a vyučujícího. Z metodického listu č.  (přehled podkladů č. 2.1) vyplývá, že garant předmětu je oprávněn rozhodnout o pořízení záznamu povinné i nepovinné výuky. Dále je zde upraveno, že splní-li garant předmětu a vyučující stanovené podmínky (např. vyznačit v charakteristice předmětu rozhodnutí o nahrávání, jak bude se záznamem nakládáno, kde a jak dlouho bude uložen), je vyučující v případě výuky vyžadující účast studentů oprávněn požadovat po studentech zapnutí kamer. Je dále stanoveno, že je vyučující povinen výslovně upozornit studenty na začátku každého vyučovacího celku, který má být zaznamenán, že výuka bude nahrávána. K tomu kontrolovaná osoba, vyjadřující se k výuce na právnické fakultě, uvedla (přehled podkladů č. 6), že nahrávat semináře bylo „nezakázané jednání“. Neexistovala tedy povinnost nahrávat semináře, avšak nebylo to zakázáno. Pokud vyučující chtěl nahrávku semináře pořídit, musel o tom dle vyjádření kontrolované osoby informovat studenty a studenti by museli souhlasit s pořízením nahrávky a jejím zpřístupněním. Jestliže by studenti nesouhlasili, pak mohl dle vyjádření kontrolované osoby nahrát vyučující pouze sám sebe a studenti nebyli v tu chvíli nuceni k žádné interaktivitě.

Z hlediska konání zkoušek (pro ukončení předmětu) distančním způsobem kontrolovaná osoba uvedla (přehled podkladů č. 6), že byla preferována distanční písemná zkouška. Pokud byla realizována forma distanční ústní zkoušky, musel mít student zapnutou kameru. Pokynem  (přehled podkladů č. 1.9) bylo stanoveno, cit.: „Zkoušky, zápočty a kolokvia mohou být uskutečňovány i distanční formou ústně. V tom případě však vyučující zabezpečí, aby ústní

forma zkoušky byla nahrávána. Tím bude zabezpečena ochrana práv studentů a vyučujících v případě distančního zkoušení. Nahrávka bude uložena prostřednictvím příslušné aplikace v IS a archivována po dobu 30 dní. Vyučující je povinen po uplynutí této doby nahrávku a veškeré její případné kopie trvale smazat.“ a dle metodického listu č. 2022/2023 (přehled podkladů 2.1), cit.: „Garant předmětu je oprávněn rozhodnout o pořízení záznamu zkoušky. Úložiště pro dočasné uchování videozáznamů zkoušek je připraveno v IS 2022 (Záznamník učitele/Zkoušení) pro každý předmět, záznamy jsou studentům nepřístupné a budou po 60 dnech od uložení automaticky smazány.“ K tomu kontrolovaná osoba upřesnila (přehled podkladů č. 6), že zkušební řádem je stanovena lhůta 30 dnů pro podání stížnosti studenta na vady při zkoušení, avšak nahrávka je uložena po dobu 60 dnů, kdy je zohledněna lhůta pro vyřízení stížnosti. Povinnost nahrát distanční ústní zkoušku platila vždy, pokud by jí vyučující nahrávat nechtěl, pak by dle vyjádření kontrolované osoby zkoušel jiný vyučující (přehled podkladů č. 6).

Z hlediska konání státních závěrečných zkoušek metodický list 2022/2023 (přehled podkladů č. 2.2) odkazuje na § 95c zákona o vysokých školách a je v něm, stejně jako v metodickém listu 2022/2023 (přehled podkladů č. 2.1), stanoveno, že ze zkoušky je pořizován audiovizuální záznam, který se uchová po dobu 5 let, pokud se státní závěrečná zkouška koná bez přítomnosti veřejnosti. Je dále stanoveno, že audiovizuální záznam se uchovává v IS 2022.

K zákonnosti zpracování kontrolovaná osoba uvedla (přehled podkladů č. 2), že právním titulem pro zpracování osobních údajů v souvislosti s pořízením audiovizuálního záznamu výuky včetně zkoušky, jakož i zpřístupněním těchto záznamů v IS 2022, je plnění právní povinnosti správce založené zákonem o vysokých školách, a opírá tak zpracování o právní důvod specifikovaný v čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679, kdy je zpracování nezbytné pro splnění právní povinnosti správce, přičemž v jednom z dokumentů se odvolává na § 1 zákona o vysokých školách (přehled podkladů č. 1.1). Kontrolovaná osoba dále v konkrétním případě (k tomu blíže kontrolní zjištění č. 3) uvedla (přehled podkladů č. 9), cit.: „Záznamy byly pořizovány a zpřístupňovány za účelem realizace ústavně zaručeného práva na vzdělání studentů magisterského studijního programu (čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Právním důvodem zpracování osobních údajů byly kromě ochrany a naplnění zásadních zájmů a práv jiných osob také plnění veřejnoprávních povinností (konkrétně se jednalo o vysokoškolskou výuku v akreditovaných studijních programech).“

Jak již bylo uvedeno, novela zákona o vysokých školách zavedla pravidla pro vzdělávání na vysokých školách v případě krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona nebo z důvodu mimořádného opatření podle zvláštního zákona, pokud není možná nebo je omezena osobní přítomnost studentů na vzdělávání nebo zkouškách anebo účastníků na státní rigorózní zkoušce. Vysoká škola pak může na základě rozhodnutí specifikovaného § 95c zákona o vysokých školách:

- a) zkrátit nebo prodloužit akademický rok,
- b) využívat při výuce, kontrole studia nebo zkouškách nástroje distančního způsobu komunikace bez ohledu na formu studia studijního programu, nebo
- c) využívat při státní zkoušce nástroje distančního způsobu komunikace a konat ji bez přítomnosti veřejnosti za předpokladu, že z jejího průběhu pořídí audiovizuální záznam, který uchová po dobu 5 let; záznam vysoká škola poskytne pouze orgánu veřejné moci při výkonu jeho pravomocí, a to na jeho žádost.

Ustanovením § 95c zákona o vysokých školách je tak jasně stanovena povinnost pořít audiovizuální záznam z průběhu státní zkoušky realizované nástrojem distančního způsobu komunikace, přičemž je stanovena doba uchování tohoto záznamu a také nakládání s ním z hlediska možností jeho předání dalším příjemcům. Jak je uvedeno výše, metodický list č. 1/2020 (přehled podkladů č. 2.2) reflektuje tuto úpravu. Kontrolující proto konstatují, že při pořizování audiovizuálního záznamu z průběhu státní zkoušky kontrolovaná osoba postupovala v souladu s čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 a dané zpracování osobních údajů bylo zákonné.

Jak je ale zároveň zřejmé, předmětné ustanovení § 95c zákona o vysokých školách povinnost pořizování audiovizuálního záznamu výuky či ostatních zkoušek nezavedlo. Je taktéž zřejmé, že zákonodárce rozlišil „*nástroje distančního způsobu komunikace*“ od samotného „*pořízení audiovizuálního záznamu*“, když tuto povinnost explicitně zavedl pouze u státní zkoušky. Taková povinnost není stanovena ani § 1 zákona o vysokých školách či Listinou základních práv a svobod, kterými kontrolovaná osoba argumentovala. Nezbývá proto než vyhodnotit, že pro pořízení a další zpracování audiovizuálních záznamů přednášek, seminářů a cvičení a zkoušení (vyjma státních zkoušek, jak je shora uvedeno) kontrolované osobě právní základ stanovený čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679 nesvědčil.

Kontrolující dále doplňují, že vyžadování souhlasu pro zpracování osobních údajů ve smyslu právního základu dle čl. 6 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2016/679 od studentů v případě pořizování záznamu seminářů a cvičení je neakceptovatelné, a to s ohledem na nerovné postavení při výuce mezi vyučujícím a studentem, resp. nerovnováhu mezi správcem osobních údajů a subjektem údajů. Takový souhlas s ohledem na vztah určité nadřízenosti a podřízenosti nelze považovat za svobodně udělený a není tak splněna jedna ze základních podmínek vyjádření souhlasu.

Kontrolující pro úplnost doplňují též stanovisko Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství k využívání online výukových metod (přehled podkladů č. 10.1), dle kterého, cit.: „(...) videonahrávky přímou výuku nahradit nemohou. Výklad vyučujícího při přednášce je určován nejen obsahem vzdělání, ale také konkrétními posluchači, kterým je nezbytné podobu výkladu při přednášce přizpůsobovat. Zatímco tedy část přímé výuky za přítomnosti studentů a vyučujícího v učebně je v souladu s výše uvedeným možné nahradit on-line výukou v reálném čase, na videonahrávky je třeba pohlížet jako na audiovizuální studijní opory, které mohou přímou výuku vhodně doplnit nebo rozšířit, nikoliv však nahradit.“ Jakkoli stanovisko videonahrávky v obecné rovině zmiňuje, nelze z textu dovodit povinnost pořizovat audiovizuální záznamy výuky. Ty nejsou předpokládány ani v metodickém pokynu Národního akreditačního úřadu pro vysoké školství k využívání nástrojů distančního vzdělávání (přehled podkladů č. 10.2).

Kontrolující s ohledem na výše uvedené, obsah předložených dokumentů a zjištění stavu věci dospěli k závěru, že pro pořizování audiovizuálního záznamu státní zkoušky kontrolované osobě svědčil právní základ ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. c) nařízení (EU) 2016/679. Pro pořízení a další zpracování audiovizuálního záznamu přednášek, seminářů a cvičení a zkoušení (vyjma státních zkoušek) kontrolovaná osoba nedisponovala řádným právním titulem a porušila povinnosti vyplývající z čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679.

Kontrolní zjištění č. 3:

Kontrolující s ohledem na obsah stížnosti doručené Úřadu dále posuzovali splnění povinností vyplývající kontrolované osobě z nařízení (EU) 2016/679, a to ve vztahu ke stěžovatelce, tedy ke konkrétnímu subjektu údajů.

V souvislosti s pořizováním nahrávek přednášek, seminářů a online zkoušení na **UNIVERZITA PRAHA** univerzitě v rámci distanční výuky Úřad obdržel **UNIVERZITA PRAHA** stížnost ve smyslu čl. 77 nařízení (EU) 2016/679 (přehled podkladů č. 1). Stížnost byla následně doplněna o nové informace prostřednictvím písemností zaslaných Úřadu, a to **UNIVERZITA PRAHA** a **UNIVERZITA PRAHA** (přehled podkladů č. 4, 7 a 8).

Stěžovatelka ve svém podání uvedla, že jako profesorka na právnické fakultě byla na základě vnitřních předpisů **UNIVERZITA PRAHA** univerzity v souvislosti s distanční výukou povinna nahrávat přednášky a semináře (cvičení) a nahrávky dále zpřístupňovat studentům a dalším osobám, které mají vstup do IS **UNIVERZITA PRAHA**, ve kterém jsou nahrávky uloženy. Vedle povinnosti nahrávat povinnou a nepovinnou výuku stěžovatelka uvedla povinnost pořizovat videonahrávku i v případě online zkoušení. Dále sdělila, že dle pověřenkyně pro ochranu osobních údajů právo **UNIVERZITA PRAHA** univerzity požadovat pořízení videonahrávky vyplývá z ustanovení § 1 zákona o vysokých školách, s čímž stěžovatelka zásadně nesouhlasila a upřesnila, že souhlasila s realizací distanční výuky dle vnitřních směrnic univerzity, přičemž preferovala výuku v reálném čase dle rozvrhu bez nahrávání, a to živým přenosem přednášky prostřednictvím aplikace MS Teams, tedy způsobem, který dostatečně umožňuje poskytnutí vysokoškolského vzdělání. K otázce povinné výuky (semináře a cvičení) stěžovatelka upozornila na vhodnost uplatnění méně invazivního způsobu realizace povinné výuky, a to na možnost účasti studentů na semináři či cvičení v reálném čase a sdělila, že, cit.: „*Povinnost nahrávat a sdílet povinnou výuku je tak ještě větší necitlivý zásah do osobnostních práv studentů, než je tomu v případě přednášek, které jsou nepovinné.*“ K povinnosti nahrávat online zkoušení a ukládat je po určitou dobu stěžovatelka sdělila, že se **UNIVERZITA PRAHA** univerzita odvolává na ochranu práv studentů a vyučujících v případě distančního zkoušení, k čemuž stěžovatelka uvedla, že výlučně ona sama je oprávněna k ochraně svých práv jakožto vyučující, a že ochrana práv studentů je dostatečně realizována pomocí vnitřních předpisů **UNIVERZITA PRAHA** univerzity (Studijní a zkušební řád **UNIVERZITA PRAHA** univerzity, čl. 41, přehled podkladů č. 1.3).

Stěžovatelka dále uvedla, že se proti tomuto zpracování osobních údajů opakovaně ohradila, prvotně prostřednictvím e-mailové komunikace s garantem studijního předmětu (přehled podkladů č. 1.4), a rovněž v rámci schůze katedry občanského práva právnické fakulty (přehled podkladů č. 1.11). Stěžovatelka se také obrátila na pověřenkyni pro ochranu osobních údajů kontrolované osoby. Předmětné podání směřovalo kromě problematiky spojené s výukou v období pandemie COVID-19 též proti jednání vedoucí katedry právnické fakulty (přímá nadřízená stěžovatelky), která měla stěžovatelce uložit povinnost pořizovat záznam přednášek, přičemž se stěžovatelka domnívala, že primárním motivem její přímé nadřízené byla snaha vyvíjet na její osobu nátlak, dehonestovat ji a šikanovat (přehled podkladů č. 1.2). Rozhodnutím děkana právnické fakulty byla stížnost shledána za nedůvodnou (přehled podkladů č. 1.1).

Vedoucí katedry a garantka studijního předmětu, jako přímá nadřízená stěžovatelky, stěžovatelku v rámci e-mailové komunikace (přehled podkladů č. 1.4) upozornila na vhodnost

nahrávat přednášky, a tím zajistit studentům dostupnost studijních materiálů. Upozornila též na možný výběr formy distanční výuky (přednášku nahrát dopředu) a na skutečnost, že bude respektovat postoj stěžovatelky k dané problematice a v případě jejího nesouhlasu s nahráváním přednášky bude tato odprezentována jiným přednášejícím, cit.: „*Myslím, že jsme na katedře zastupitelní, takže přednášet budou ti, kteří jsou ochotni přednášku nahrát a umístit ji studentům do studijních materiálů.*“ O tomto tématu probíhala i diskuse v rámci již zmiňované schůze katedry (přehled podkladů č. 1.11), dle zápisu se stěžovatelka cítila diskriminována, jelikož jí nebyly rozděleny dvě přednášky, přičemž toto rozdělení navazovalo na rozhodnutí stěžovatelky nenahrávat přednášky.

K faktickému pořízení nahrávky přednášky stěžovatelky došlo až [REDAKCE]. Stěžovatelka uvedla (přehled podkladů č. 7), že garant předmětu Absolutní majetková práva rozhodl v podzimním semestru 2021 o pořizování videonahrávek přednášek, které jsou realizovány fyzicky v učebnách na právnické fakultě, a které jsou streamovány studentům v IS [REDAKCE]. Pokud by s pořízením videonahrávky stěžovatelka nesouhlasila, měla jí být dle jejího tvrzení přednáška odebrána jako v jarním semestru 2021. Stěžovatelka uvedla, že s pořízením nahrávky neprojevila žádný souhlas, ale aby mohla plnit své pedagogické a vědecké poslání, bude muset pořízení videonahrávky strpět. Následně pak potvrdila (přehled podkladů č. 8), že nahrávka byla pořízena a videozáznam zpřístupněn v IS [REDAKCE], přičemž přednáška byla realizována v učebně právnické fakulty v době, kdy nebyl ani pandemický ani nouzový stav a součástí přednášky jsou nejen projevy přednášejícího (tj. stěžovatelky), ale též osobní projevy studentů – vedení diskuze na přednášené téma.

Kontrolovaná osoba potvrdila, že k pořízení videonahrávky došlo (přehled podkladů č. 9) a uvedla, cit.: „*O této skutečnosti stěžovatelka věděla a měla k záznamům přístup. Těmito kroky realizoval garant studijního předmětu svou pravomoc, o které stěžovatelka byla rovněž informována. Přesto výuku uskutečnila, aniž by využila alternativní způsoby (např. komentovaná přednáška).*“ Kontrolovaná osoba k pořízení nahrávek přednášek, seminářů a on-line zkoušení spolu s jejich následným uložením v IS [REDAKCE] dále doplnila, jak již bylo shora uvedeno, cit.: „*Záznamy byly pořizovány a zpřístupňovány za účelem realizace ústavně zaručeného práva na vzdělání studentů magisterského studijního programu (čl. 33 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Právním důvodem zpracování osobních údajů byly kromě ochrany a naplnění zásadních zájmů a práv jiných osob také plnění veřejnoprávních povinností (konkrétně se jednalo o vysokoškolskou výuku v akreditovaných studijních programech).*“ Dále kontrolovaná osoba shrnula, že přednášky konané v prostorách právnické fakulty měly hybridní formu, o nahrávání byli vyučující (vč. stěžovatelky) informováni a podle Pokynu Právnické fakulty [REDAKCE] univerzity [REDAKCE] (dále jen „pokyn [REDAKCE]“, přehled podkladů č. 9.1) bylo v pravomoci garanta studijního předmětu rozhodnout o povinnosti pořídit z přednášky nahrávku. Stěžovatelka však měla dle kontrolované osoby možnost výběru, mohla odmítnout nahrávání přednášky, místo toho vytvořit komentovanou prezentaci a vložit ji do studijních materiálů, přičemž však stěžovatelka takové jednání nevyvolala, proti postupu v konkrétním předmětu se nijak nebránila a sama záznam neodstranila a nenahradila vlastní prezentací (přehled podkladů č. 9).

Pokynem [REDAKCE] byly stanoveny podmínky pro výuku probíhající v podzimním semestru akademického roku 2021/2022 na právnické fakultě ve všech studijních programech. Výuka byla stanovena jako prezenční, garant studijního předmětu byl povinen zajistit předmět studijními materiály a stanovit pravidla tak, aby bylo možno v závislosti na vývoji epidemické

situace realizovat výuku distanční formou. Bylo stanoveno, že u přednášek je realizován živý přenos z konkrétních učeben (stream), přičemž garant studijního předmětu je oprávněn rozhodnout o povinnosti pořídit z přednášky nahrávku.

Nezákonnost ve smyslu čl. 6 odst. 1 nařízení (EU) 2016/679 z hlediska pořízení a dalšího zpracování audiovizuálního záznamu přednášky byla konstatována již kontrolním zjištěním č. 2, přičemž nadto v době pořízení nahrávky stěžovatelky nebyl ani dán postup podle § 95c zákona o vysokých školách. K tvrzené možnosti využít alternativně komentovanou prezentaci namísto pořízení nahrávky přednášky kontrolující konstatují, že tato nevyplývá z pokynu č. 9/2021, který naopak oprávnění rozhodnout o povinnosti pořídit z přednášky nahrávku dává garantovi studijního předmětu, jak je shora uvedeno.

V návaznosti na výše uvedené a s ohledem na skutečnost, že kontrolovaná osoba neprokázala, že by jí svědčil právní titul pro zpracování osobních údajů ve smyslu čl. 6 odst. 1 písm. a) až f) nařízení (EU) 2016/679, považují kontrolující předmětné zpracování osobních údajů stěžovatelky za nezákonné. Řešení osobních či pracovněprávních sporů, které jsou popisovány v rámci stížnosti, jejich přílohách či doplněních, nespadá do kompetencí svěřených Úřadu nařízením (EU) 2016/679 a zákonem č. 110/2019 Sb.

IV. Poučení o opravném prostředku:

Proti kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole může kontrolovaná osoba podat Úřadu pro ochranu osobních údajů ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení protokolu o kontrole námitky.

Námitky se podávají písemně, musí z nich být zřejmé, proti jakému kontrolnímu zjištění směřují, a musí obsahovat odůvodnění nesouhlasu s tímto kontrolním zjištěním.

Podpisová doložka:

Ing. Helena Žemličková

vedoucí kontrolní skupiny
pověřená zaměstnankyně Úřadu

(podepsáno elektronicky)
podpis

Mgr. Richard Havránek

pověřený zaměstnanec Úřadu

(podepsáno elektronicky)
podpis